

výslovně stanoví § 1229 obč. zák. a to bez ohledu, zdali věno zřízeno bylo manželkou samou či povinnou k tomu osobou třetí. Okolnost, že o přijetí věna nebyl sepsán notářský spis, nýbrž jen soukromá listina, nároku vdovy na vrácení věna nevadí, jen když přijetí věna bude jinak na př. seznáním přezvědných osob prokázáno. Dotyčný důkaz jiným způsobem než notářským spisem, vyjmouc v úpadkovém řízení (§ 55 k. ř.), zákonem ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. není vyloučen; dle tohoto zákona nemají jen listinná potvrzení o přijetí věna bez notářského spisu platnosti a tudíž ani důkazní moci. Z toho, co řečeno, plyne, že, pokud nárok stěžovatelky na vrácení věna a zařadění tohoto nároku mezi pozustalostní dluhy byl ze shora uvedených důvodů zamítnut, nestalo se tak po právu a bude nyní třeba zkoumati, zdali zřízení a přijetí věna jest, nehledíc k tomu, že mezi účastníky o tom není sporu, i jinak, totiž seznáním přezvědných osob prokázáno a dle toho bude pak rozhodnouti o oprávněnosti nároku na vrácení věna a po dalším případném šetření (§ 185 nesp. pat.) o návrhu na odevzdání pozůstalosti jure crediti.

Čís. 3747.

Dvorský dekret z 16. srpna 1841, čís. 555 sb. z. s. vztahuje se pouze na státní úředníky ve službách veřejných, nikoliv na úředníky státu ve službách soukromých (úředníky smluvní).

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, R I 292/24.)

Vojenský erár domáhal se na účetním vojenské státní továrny na létadla náhrady škody, již žalovaný zavinil u výkonu své úřední činnosti ve státní vojenské továrně svou nedbalostí, vydav nesprávný poukaz k výplatě peněz. Procesní soud první stolice uznal dle žaloby. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Jde tu o nárok odvozovaný nikoli z nedovoleného činu, nýbrž z nesprávného výkonu služebních povinností. Řešení takovýchto sporů jest však dle dvorského dekretu ze dne 16. srpna 1841, č. 555 sb. z. s. vyhrazeno řízení správnímu, a jest tudíž pro nároky takové dle §u 1 j. n. pořad práva vyloučen. Byla proto dle §u 42 j. n. žaloba pro nepřípustnost pořadu práva z moci úřední odmítnuta a dosavadní řízení pro zmatečnost zrušeno (§ 477 čís. 6 c. ř. s. a § 478 odstavec první c. ř. s.).

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

Důvody:

Dvorský dekret ze dne 16. srpna 1841 čís. 555 sb. z. s. vztahuje se pouze na veřejnoprávní poměr státních úředníků ke státu, a naopak, nikoli na poměr osob, které jsou sice ve službách státu, ale nikoli ve službách veřejných, nýbrž pouze soukromých, v soukromých státních

podnicích, tedy na úředníky t. zv. smluvní (sr. rozhodnutí senátu pro řešení komp. konfliktů z 13. listopadu 1920, čís. 25). Zda v tomto případě jde o poměr veřejnoprávní či soukromoprávní, nelze z obsahu spisů seznati a musí rozhodná tato okolnost býti teprve zjištěna.

Čís. 3748.

Bylo-li ujednáno placení výživného s tím, že se přiměřeně zvýší (sníží), zvýší-li (sníží-li) se manželovy příjmy, může se manžel, snížily-li se jeho příjmy, brániti exekuci pro původně ujednané výživné, žalobou podle §u 35 ex. ř.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1924, R I 299/24.)

Smírem ze dne 10. února 1922 zavázal se žalobce žalované, své manželce, že ji bude platiti měsíčně 400 Kč; pro případ, že by se služné žalobcovo zvýšilo (snížilo) o 20%, mělo nastati též poměrné zvýšení (snížení) vyživovacích příspěvků. V době smíru pobíral žalobce celkem 1770 Kč. Od 1. dubna 1923 platil žalobce žalované pouze 320 Kč, tvrdě, že se jeho příjmy podstatně snížily. Žalovaná vedla pro nedoplatek výživného exekuci, jejíhož zrušení domáhal se žalobce žalobou. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále ve věci jednal a znovu rozhodl. **Důvody:** Prvý soud zcela správně posuzuje námitku žalovaného proti zahájené exekuci, jako námitku zaplacení, poněvadž žalobce tvrdí, že od 1. dubna 1923 platil žalované 320 Kč měsíčně proto, že podle smíru má smluvené výživné 400 Kč poměrně býti sníženo, sníží-li se žalobcovy příjmy a to nejméně o 20% a jeho příjmy se o tolik, ba o více snížily, takže by výživné činilo jen 314 Kč. Leč první soud nesprávně vykládá ustanovení smíru, že poměrné zvýšení (snížení) výživného nastane při podstatném zvýšení (snížení) žalobcových příjmů. Prvý soud vidí v tom jen projev, že nemají strany úmyslu, by stanovená výše výživného neměla se vůbec změnit, míní však, že změna ta není možna bez intervence soudní, nýbrž že strany musí se domáhati nové úpravy a tím si opatřiti nový exekuční titul. S tímto míněním nelze souhlasiti. Ve smíru praví se výslovně, že zvýšení (snížení) »n a s t a n e«. Z toho nutno logickým i slovným výkladem vyvoditi, že úmyslem stran bylo, stanovit poměr, v kterém má výživné býti k příjmům manželovým a že zvýšením (snížením) jich mění se bez dalšího řízení výše výživného, stanovená ve smíru. Přirozeně jest tu předpokladem, že o snížení (zvýšení) příjmů a jeho procentuelní výši nebude mezi stranami sporu. Kdyby takového sporu nebylo, nastalo by rozhodně ihned snížení (zvýšení) v tomto případě tvrzené snížení výživného a výše, ve smíru pod exekucí určená, změnila by se, takže smír přestává býti exekučním titulem pro výživné, původně stanovené, a jest to tedy okolnost, která zrušuje nárok v původní jeho výši a která nastala po vzniku exekučního titulu. Jest pravda ovšem, že, vznikne-li mezi stranami spor o to, zda snížení příjmů skutečně nastalo,